

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

Zircen tett látogatásunkról

2018. május 10-én kirándulást tettünk Zircen a város nevezetességeinek megtekintésére. A 20 fős csoporttal Kelenföldről indultunk és veszprémi átszállással érkeztünk meg a Bakony fővárosába, kicsit több, mint két óra alatt. Rövid sétával a Zirci Ciszterci Apátság Látogatóközpontjába értünk, ahol mind a múzeumban, a könyvtárban és a templomban is nagyon jó, hozzáértő vezetést kaptunk.

A Zirci Ciszterci Apátság a ciszterci rend magyarországi központja. A Ciszterci Rend Zirci Kongregációjához tartozik, amelynek rajta kívül a Dallasi Ciszterci Apátság és a Kismarosi Apátság is tagja.

Első állomásunk a **Könyvtár** volt:

A Monostor ad helyet az Országos Széchényi Könyvtár Ciszterci Műemlékkönyvtárnak és a Bakonyi Természettudományi Múzeum kiállításának is. A kolostor legnagyobb látványossága a csodálatos könyvtárterem, Európában egyedülálló föld és éggömbbel, 65 ezer nagy értékű könyvvel. A könyvtár legnagyobb kincsei az ősnymtatvány-, könyv- és folyóirat-ritkaságok, amelyek közül sok egyedülálló Magyarországon. Az állomány tematikailag elsősorban teológiai témájú könyveket tartalmaz, ám találhatunk szakirodalmat a többi tudományterületről is. A ciszterci szerzetesek évszázados szorgalommal őrizték, javították és védték ezeket, így napjainkban is kiváló állapotban vannak, s a látogatók számára megtekinthetők. Csodálatos az eredeti parketta is a könyv tárolókon kívül.

Második állomásunk az **Apátsági Templom**:

A hatalmas, kéttornyú barokk apátsági templom különleges látványosság. Belső és külső helyreállítása nemrég fejeződött be. A szószék és a szentély faragott stallumai igazi remekművek.

Építése 1732-1752 közé esik, így a barokk stílus jegyeit viseli magán. Tornyait jól megfigyelhető a kor jegyeinek hatása: cakkozott körbemenetel a tetőn, csigaszerű forma a felső szobrok alatt. Az épület azonban nem csak barokk, hanem klasszicista épület is egyben. Míg a középső tornyok közrefogta arcualaton boltíves a díszítés, két szélén timpanonokat alakítottak ki, melyek jellegzetesen görög-római példa a klasszicizmus szellemében. Az alsó dór oszlopokat is ehhez köthetjük.

A bejárat feletti központi címerkép a ciszterci rend címerét ábrázolja. A fő motívum a máltai kereszt, melynek szárain helyezkednek el a MORS, halál szó betűi. Mellette áll a daru, a hűség heraldikai madara. Speciális pózban ábrázolva követ tart a lábával, melynek jelentése, hogy ha véletlen elalszik, a kő kiejtésére felriadjon. Ez a tulajdonsága, a kitartó ragaszkodás és védelem alkotja a második körszimbólumot. A két egymás felé hajló képet két pásztorbot egészíti ki, középpontjában püspöki fejdísszel, utalva az apátsági rangra. Oltárképe Maulbertsch-tól származik.

Az **Egyház- és rendtörténeti kiállításon** interaktív formában ismerhetők meg a ciszterci szerzetesek élete, mindennapjai, történetük középkortól egészen napjainkig. Idővonalon utazás tehető a múltból a jelenbe, megcsodálhattuk az apátság fejlődését az évszázadokon keresztül folyamatosan változó épületet.

A templom környezetében korábbi templom alapjait és kriptát találtak, amelyek már szintén megtekinthetők. A középkori romkert rekonstrukciójának köszönhetően kézzelfogható lett a 12. századi építkezési tematika, melyet áthat a középkori szerzetesek szellemisége.

Az Arborétum:

Az apátság arborétuma a kolostorral szomszédos, attól délkeletre terül el. 18 hektáros parkjában különleges fák is találhatóak, itt van az ország legmagasabban fekvő fás gyűjteménye - 400 méter tengerszint feletti magasságban. A 20 hektáron fekvő, angolkertnek is nevezett „fás-kert” alapítása a 18.

század második felére tehető, ahol találkozhatunk a Bakonyra jellemző bogár- és rovarvilág képviselőivel, előfordulhat, hogy őzek, mókusok kísérik kerti sétánkat.

A zirci sörfőzés.

Az apátságban 1735. október 29-én kóstolták meg az első helyben készült sört. Később a sörfőzés megszűnt, de 2015-ben a régi hagyományokra alapozva, modern eszközök segítségével újraindították. /A múzeumi boltban kapható is, de a vendéglőben nem./

Délutáni állomásunk a **Reguly Antal Múzeum és Népművészeti Alkotóház** volt, amelyet 1992-ben alapított Zirc Város Önkormányzata.

Az intézmény az 1766-ban épült barokk lakóházban, az ún. "Dubniczay-házban" kapott helyet, amely védett műemlék. A Zirc főterén álló ingatlan a barokk főépület mellett kiszolgáló épületszárnyból és hatalmas udvarból áll. Jelenleg a barokk épület első emeletét és tetőterét, valamint a kiszolgáló szárny helyiségeit használja a múzeum.

A tematikus múzeumként működő intézmény tevékenysége Reguly Antal munkássága köré szerveződik, amelynek fő elemei a magyar nyelv eredetének feltárása, a finnugor nyelveken beszélő népek kultúrájának, történelmének, néprajzának helyszíni vizsgálata és a magyar néprajz kutatása. A Reguly Antal Múzeum és Népművészeti Alkotóház épületegyüttesén 2011 óta felújítási munkák zajlanak, aminek eredményeképpen jövőre, a névadó születésének 200 éves évfordulójára teljesen megújul és a jelenleginél is jelentősebb kiállítási anyaga lesz.

A kirándulás nagyon jól sikerült, öröm volt látni az újjászületett Zirci Templomot, melyet a régi szürke szín helyett, gyönyörű világosra festettek és a freskók és az aranyozások pompásan ragyognak.

Az élményeket lejegyezte: Marton Lici